

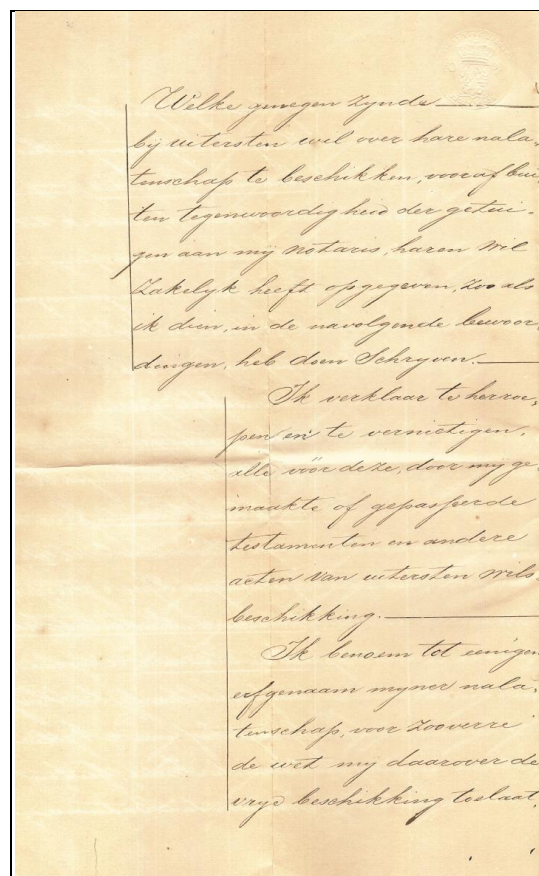
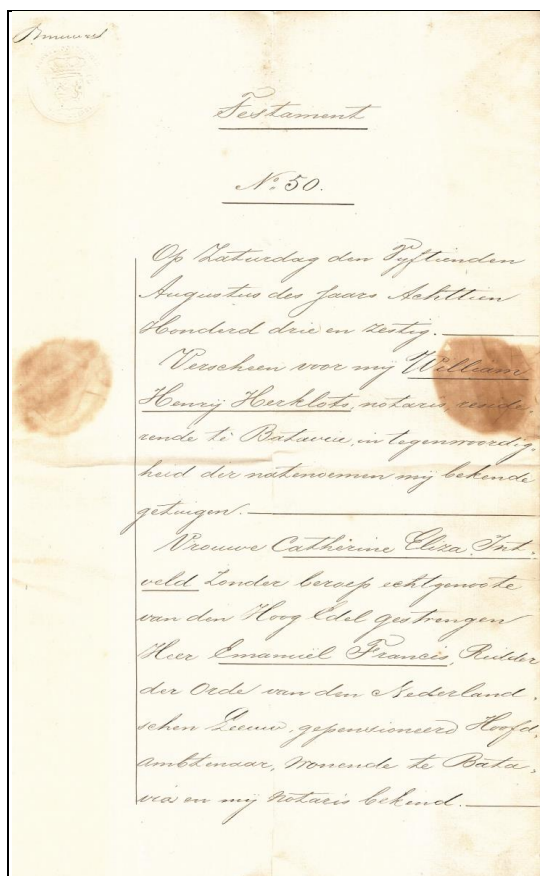
Vrouwelijke Indische In'tvelds (V) – Het gezin van Catharina Elisa In'tveld en Emanuel Francis¹

door Adriaan P. Intveld

In dit artikel wordt ingegaan op het gezin van Catharina Elisa In'tveld en haar tweede echtgenoot, Emanuel Francis. De familie Francis was afkomstig uit Brits-Indië, maar nadere gegevens over de oorspronkelijke herkomst ontbreken. Zijn moeder was van Portugese afkomst. Zoals moge blijken uit de foto van hem elders in dit artikel had hij ook Aziatisch bloed in de aderen. Vanwege de zeer indrukwekkende carrière die haar tweede echtgenoot doormaakte ging Catharina Elisa tot de maatschappelijke bovenlaag behoren. Na zijn pensionering is zij er als eerste Indische In'tveld gerepatriëerd.

Dit huwelijk heeft – in tegenstelling tot haar eerste huwelijk² – zeer lang geduurd, ruim 46 jaar. Maar liefst elf kinderen sproten er uit voort, van wie er zeven de volwassen leeftijd bereikten. Drie van de vier zoons gingen rechten studeren, van wie er twee promoveerden. Dat een goede opleiding niet altijd tot een succesvolle maatschappelijke carrière leidt moge blijken uit de oudste zoon, Emanuel Alexander Intveld Francis, die op een gegeven moment in de gevangenis belande. Verder is opvallend dat twee van de drie zoons die trouwden dat deden met (achter) nichten. De twee dochters die trouwden deden dat beide met mannen die tot het patriciaat behoorden.

CATHARINA ELISA IN'TVELD, geb. Padang 5 dec. 1807, ged. Calcutta 26 febr. 1815³ (dr. van Theunis In'tveld en Anna Francina Karels)⁴, in 1861 vermeld als directrice van het Gesticht voor verwaarloosde en hulp behoevende kinderen te Djatti (Batavia), testeert Batavia 15 aug. 1863⁵, overl. Delft 13 febr. 1883⁶,

Testament (fragment) van Catharina Elisa In'tveld (collectie auteur)

tr. 2e Padang 22 okt. 1833⁷ EMANUEL FRANCIS (R.N.L.)⁸, geb. Allepey (Brits-Indië) 7 maart 1798, deed kortstondig dienst bij de Britse marine, maar werd in 1815 klerk bij het Britse bestuur in Bantam, bleef na het herstel van het Nederlandse gezag op zijn post en werd in 1818 benoemd tot assistent bij het revenu departement ald., daarna opziener der landelijke inkomsten en vervolgens in commissie gesteld in de

Lampings, in 1819 benoemd tot commies bij de hoofd-inspectie van financiën en daarna toegevoegd aan de schout-bij-nacht Wolterbeek⁹ op de expeditie naar Palembang, in 1821 toegevoegd aan de Commissaris voor Borneo, in 1822 benoemd tot opziener bij de landelijke inkomsten der 1e klasse te Pandeglang, in 1823 toegevoegd aan de commissaris voor Palembang en Biliton, in 1824 toegevoegd aan de commissaris voor Makassar, in 1824 benoemd tot assistent-resident van Padang, in 1825 als assistent-resident geplaatst in het Bantamse, in 1828 benoemd tot assistent-resident van Benkoelen, in 1831 benoemd tot resident van Timor, in 1832 benoemd tot commissaris voor Borneo's Westkust, in 1833 benoemd tot adjunct-commissaris inspecteur der Buiten Etablissementen, in 1834 benoemd tot resident van Sumatra's Westkust, in 1835 bij besluit van de Gouverneur-Generaal met het radicaal van Indisch ambtenaar begiftigd, in 1837 op eigen verzoek eervol ontslagen als resident van Sumatra's Westkust onder toekenning van verlof, in 1838 benoemd tot resident van Rembang en idem van Madioen, in 1842 president van de sub-commissie van weldadigheid te Madioen, in 1843 eervol ontslag, in 1844 verlof naar Nederland verleend voor de tijd van twee jaar en a/b van het fregatschip "Prinses Marianne" naar Rotterdam vertrokken, in 1845 a/b van het schip "Batavia"

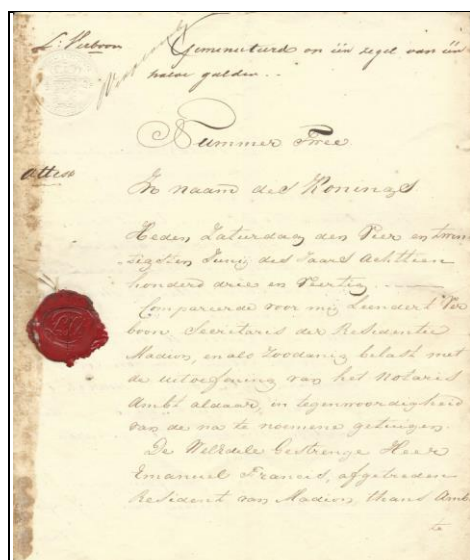

Catharina Elisa In'tveld

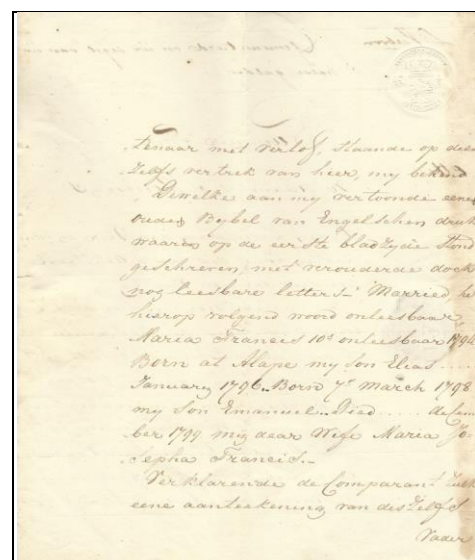
(foto E. Kirchner & Comp., Delft; part. collectie)

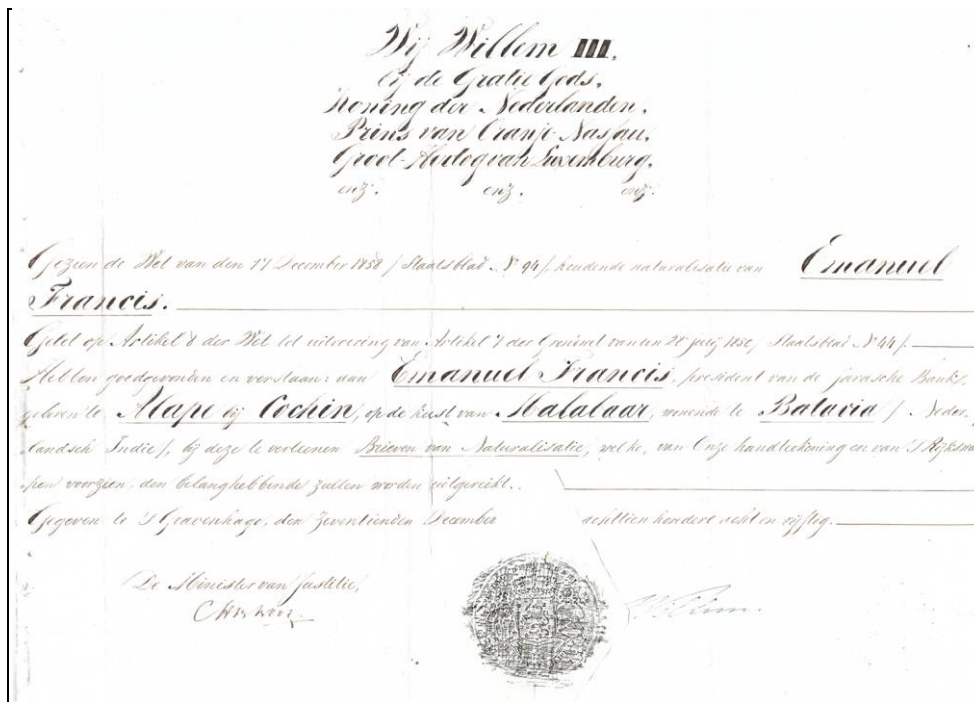

Emanuel Francis¹⁰

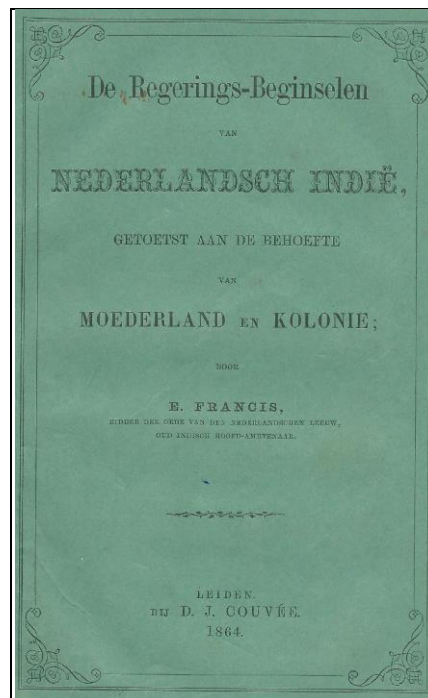

Geboorte attest (fragment) van Emanuel Francis (collectie auteur)

Brief van naturalisatie van Emanuel Francis, getekend door koning Willem III (collectie auteur)

Publicaties van Emanuel Francis

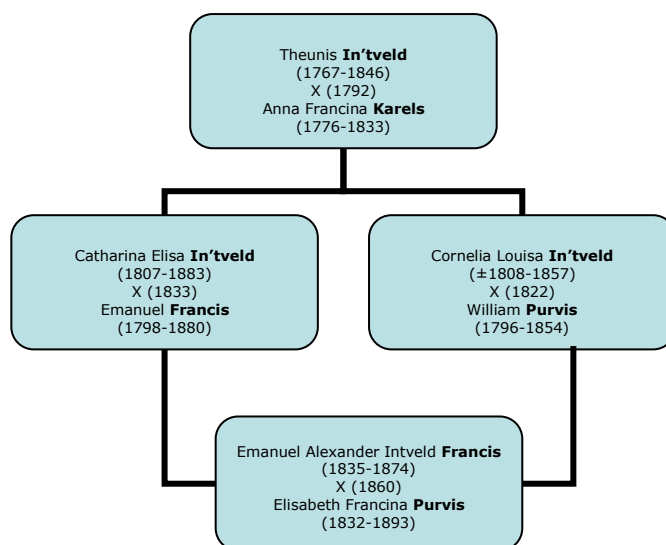
weer naar Nederlands-Indië teruggekeerd en op wachtgeld gesteld, in 1846 benoemd tot commissaris van het Gouvernement voor Menado, in 1847 benoemd tot hoofd-ambtenaar ter beschikking van de Gouverneur-Generaal onder toekenning van de rang van resident met vergunning om het daarvoor bepaalde costuum te dragen, in 1848 benoemd tot inspecteur van financiën, in 1850 lid van de commissie tot het ontwerpen van de vereiste wettelijke bepalingen tot verdere regeling van het Rechtswezen in de bezittingen buiten Java en Madoera, in 1851 eervol uit 's Lands dienst ontslagen en benoemd tot president van de Javasche Bank¹¹, in 1852 ouderling bij de protestantse gemeente te Batavia, in 1854 oprichter van het Gesticht voor verwaarloosde en hulp behoevende kinderen te Djatti (Batavia)¹², in 1856 en daarop volgende jaren vermeld als Europees wijkmeester van wijk 25 (Djatti) te Batavia, in 1857 lid van de commissie tot onderzoek op welke wijze de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen het meest nuttig werkzaam kan zijn, in 1857 lid van het

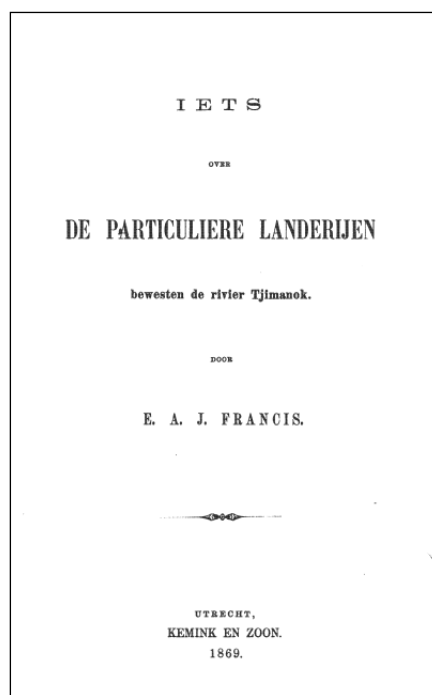
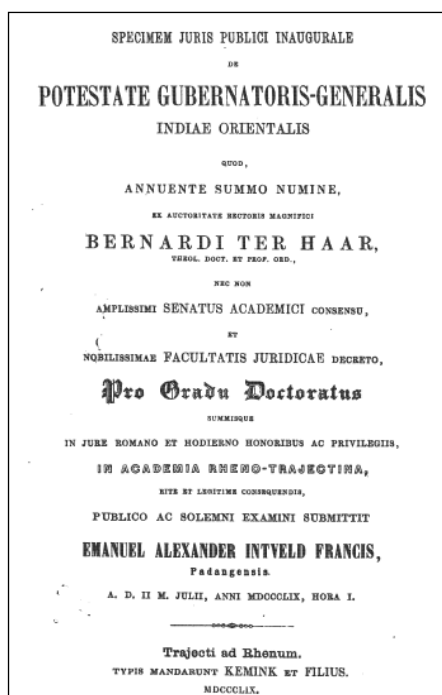
bestuur van de Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid, in 1858 genaturaliseerd tot Nederlander, in 1863 eervol ontslag als president van de Javasche Bank, publiceerde zijn memoires¹³ en een aantal pamfletten¹⁴, overl. Delft 3 sept. 1880¹⁵, zn. van Alexander Francis en Anna Maria Josepha de Villa Franca.

Uit het 2e huwelijk:

1. EMANUEL ALEXANDER INTVELD¹⁶ FRANCIS, geb. Padang 28 sept. 1835,¹⁷ studeerde rechten aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam (1852-1853) en aan de universiteit van Utrecht (1854-1859), alwaar hij in 1859¹⁸ promoveerde, in 1860 benoemd tot advocaat en procureur bij het Hooggerechtshof in Nederlands-Indië, in 1864 veroordeeld tot een maand gevangenisstraf wegens het beledigen en slaan van een collega¹⁹, in 1865 op verzoek eervol ontslagen²⁰, publicist²¹, overl. Semarang 23 dec. 1874²², tr. Uhlenhorst, Hamburg 24 febr. 1860 zijn nicht ELISABETH FRANCINA PURVIS, geb. Padang 25 aug. 1832, ged. Inverkeithing 25 maart 1833²³, keerde na het overlijden van haar echtgenoot met haar kinderen²⁴ terug naar Europa, verbleef rond 1881 in Luik, emigreerde daarna (om onduidelijke redenen) naar Canada, overl. Vancouver 9 febr. 1893²⁵, dr. van William Purvis en Cornelia Louisa In'tveld.

Relatie Intveld, Francis en Purvis

Publicaties van Emanuel Alexander Intveld Francis

2. ANNA JOSEPHA FRANCIS, geb. Padang 12 aug. 1836,²⁶ overl. 's-Gravenhage 5 jan. 1893²⁷, tr. Batavia 12 april 1854 FREDERIK ARNOLD BIK²⁸, geb. Batavia 29 okt. 1826²⁹, in 1847 benoemd tot ambtenaar der 2^e klasse voor de dienst in Nederlands-Indië, in 1849 ter beschikking gesteld aan de resident van Cheribon, in 1850 benoemd tot controleur der 3^e klasse bij de landelijke inkomsten en kultures en overgeplaatst naar Kadoe, in 1852 werkzaam gesteld bij de directie der kultures, in 1853 benoemd tot controleur der 2^e klasse, in 1854 overgeplaatst naar Cheribon, in 1857 benoemd tot controleur der 1^e klasse, in 1858 op verzoek eervol uit 's Lands dienst ontslagen³⁰, daarna landeigenaar op Java (o.a. van de onderneming Moeara Bres bij Buitenzorg), lid van de firma Butin Bik en Co., kooplieden te Amsterdam, overl. Delft 7 okt. 1873³¹, zn. van Adrianus Johannes Bik en Anna Maria Arnold.

Anna Josepha Francis (part. collectie)

Familiewapen
Arnold Bik³²

Frederik Arnold Bik
(foto W. Woodbury, Batavia; part. collectie)

3. JOAN CORNELIS FRANCIS,³³ geb. Padang 17 nov. 1837,³⁴ overl. Batavia³⁵ 16 maart 1838.
4. JACOB FREDERIK FRANCIS,³⁶ geb. Rembang 19 jan. 1839, overl. ald. 17 april 1839.

Den 19den Januarij 1839, is te Rembang voorspoedig bevallen van eenen zoon, mevrouw *C. E. Francis*, geboren *Intveld*.

Geboortebericht van Jacob Frederik Francis in:
Javasche Courant van 2 februari 1839

5. CATHARINA CHRISTIANA FRANCIS, geb. Ngawi (Madioen) 7 jan. 1840,³⁷ bleef ongehuwd, in 1873 vermeld als lidmaat van de Evangelisch-Lutherse gemeente te Delft³⁸, overl. Delft 8 aug. 1877³⁹.
6. ROBERT GERARD FRANCIS, geb. Ngawi 20 juni 1841,⁴⁰ koopman te Batavia, later te London, overl. Rotterdam 19 mei 1880⁴¹, tr. Batavia 6 mei 1863 WILHELMINA HERMANNA SCHEUER, geb. Padang 26 febr. 1842, overl. a/b s.s. "Koning der Nederlanden" varende door het Suezkanaal 21 sept. 1875⁴², begr. Port Said (Egypte) 22 sept. 1875⁴³, dr. van Johannes Scheuer en Anne Charlotte Carter.

7. GEORGE CHRISTIAAN FRANCIS, geb. Ngawi 20 juni 1842⁴⁴, overl. Madioen 5 jan. 1843.

* Den 20sten Junij 1842, is te Ngawie, residentie Madioen, voorspoedig bevallen van eenen zoon, mevrouw C. E. Francis, geboren Intveld.

Geboortebericht van George Christiaan Francis in:
Javasche Courant van 9 juli 1842

8. CAROLINE JANE FRANCIS, geb. Batavia 8 dec. 1843, overl.'s-Gravenhage 3 april 1928⁴⁵, tr. Delft 30 aug. 1866⁴⁶ JOHANNES DE CRANE, geb. Zierikzee 21 mei 1841⁴⁷, in 1866 ter beschikking gesteld van de Gouverneur Generaal om te worden benoemd tot ambtenaar bij de burgerlijke dienst, in 1867 benoemd tot ambtenaar bij de landelijke inkomsten en kultures, in dat zelfde jaar geplaatst bij de resident van Pasoeroean, in 1868 wegens ziekte twee jaar verlof naar Nederland verleend, in 1873 benoemd tot ambtenaar bij de landelijke inkomsten en kultures, in 1872 geplaatst in Kediri, vervolgens benoemd tot controleur der 2^e klasse en overgeplaatst naar Probolinggo, in 1873 overgeplaatst naar Banjoemas, in 1875 benoemd tot controleur der 1^e klasse, in 1879 wegens ziekte twee jaar verlof naar Nederland verleend, in 1881 benoemd tot assistent-resident van Keboemen (tevens functionerend notaris en vendumeester), in 1884 agent ald. van het Parapatan-wezengesticht, het Djati-gesticht (beiden te Batavia) alsmede het liefdadigheidsgesticht te Depok, in 1885 benoemd tot assistent-resident in Djapara, in 1890 op verzoek eervol uit 's Lands dienst ontslagen⁴⁸, overl. 's-Gravenhage 8 jan. 1928, zn. van Mr. Wilhelmus Christianus de Crane en jkvr. Maria Sophia van Vrijberghe.

Familiewapen
De Crane⁴⁹

Caroline Jane Francis en Johannes de Crane (foto De Lavetier & Co, Den Haag; collectie RKD)

9. THEODORE THEUNIS FRANCIS, geb. Batavia 3 nov. 1846, overl. ald. 22 mei 1848.

Geboorten.
Voorspoedig bevallen van eenen zoon, mevrouw C. E. Francis, geb. Intveld.
BATAVIA, 3 November 1846.

Geboortebericht van Theodore Theunis Francis in:
Javasche Courant van 11 november 1846

10. BENJAMIN FRANCIS, geb. Batavia 16 nov. 1848, in 1869 student rechten aan de universiteit van Leiden, in 1872 student aan de universiteit van Utrecht, overl. Bloemendaal 15 juni 1882⁵⁰.
11. WILLIAM FRANCIS, geb. Batavia 29 sept. 1851, in 1868 vermeld als lidmaat van de Evangelisch-Lutherse gemeente te Delft⁵¹, in 1869 student rechten aan de universiteit van Utrecht, promoveerde in 1876 magna

cum laude, in augustus 1877 ter beschikking gesteld van de Gouverneur-Generaal van Nederlands-Indië om te worden benoemd tot rechtelijk ambtenaar, in januari 1878 ter beschikking gesteld van de resident van Probolinggo, in november 1878 benoemd tot substituut-griffier te Soerabaja, in december 1879 benoemd tot substituut-officier van justitie te idem, in april 1880 benoemd tot voorzitter van de landraad te Loemadjang, in 1887 wegens ziekte een tweejarig verlof naar Europa verleend, in 1894 benoemd tot voorzitter van de landraden te Poerworedjo en Koetoardjo⁵², overl. Djokjakarta 29 sept. 1894⁵³, tr. Gorinchem 2 okt. 1877⁵⁴ LUCIE MARIANA VAN DER VEN, geb. Palembang 13 april 1856, overl. Leiden 10 jan. 1936, dr. van Adrianus van der Ven en Simonetta Maria Rouffaer.

William Francis en Lucie Mariana van der Ven
(foto Gräphe, Delft; particuliere collectie)

William Francis op latere leeftijd (±1893)
(foto J. Baer, Rotterdam; collectie auteur)

Hun geadopteerde kind:

12. FRANCINA CATHARINA FRANCIS (ex matre de onchristenvrouw DANDAN), geb. Pandeglang (Bantam) 2 sept. 1823, geadopt. Padang 9 aug. 1837⁵⁵, overl. Soerabaja 21 dec. 1895, tr. Madioen 11 apr. 1841 ADOLPH MÜLLER (schuilnaam van CARL HEINRICH JULIUS VON CZERNICKI)⁵⁶, geb. Berlijn 15 mrt. 1809, koopman, overl. Ngawi 8 mei 1845, zn. van Franz Carl von Czernicki en Wilhelmine Juliane Defleur.

— Na eene allergelukkigste echtverbindtenis van slechts vier jaren, trof mij den ter nederdrukkenden slag, mijn echtgenoot *Adolph Muller* te verliezen; een ziekte van twaalf dagen, ontrukte mij een teederlievend echtgenoot, zijne vijf onmondige kinderen, een zorgvuldig vader en zijne betrekkingen een regtschape en hulpvaardig vriend.
F. FRANCIS wed. *A. Muller*.
NGAWIE, 8 Mei 1845.
Eenige kennisgave.

Overlijdensbericht van Adolph Müller in:
Javasche Courant van 21 mei 1845.

- ¹ Zie ook G.L. Hondius, 'Francis', *De Nederlandsche Leeuw* 1982, 149-152 en P. van Griethuysen en L. Peters, *Francis (Brits India, N.O.I., Canada, Nederland) 1768-2003* (s.l., 2003).
- ² Zie artikel 'Het gezin van Catharina Elisa In'tveld en Johann Henry Carl Wilhelm von Schmidt auf Altenstadt'.
- ³ Findmypast, British India Office Ecclesiastical Returns - Parish register transcripts from the Presidency of Bengal, Calcutta (Fort William), reference N-1-9, fol. 135. Leeftijd bij de doop: 7 jaar.
- ⁴ *De Indische Navorscher* 2004, pag. 97-121, ald. 99. Zie ook: *De Indische Navorscher* 2014, pag. 29-31, ald. 30.
- ⁵ Testament nr. 50, notaris W.H. Herklots. Hierin wordt Emanuel Francis benoemd als enig erfgenaam.
- ⁶ Burgerlijke Stand Delft 1883, overlijdensakte nr. 88.
- ⁷ *Javaasche Courant* van 11 december 1833. De regeringsalmanak van 1834 vermeldt geen datum van het huwelijk.
- ⁸ Benoeming bij K.B. van 9 juni 1839, no. 61.
- ⁹ Constantijn Johan Wolterbeek (geb. Steenderen 5 april 1766, overl. 's-Gravenhage 23 mei 1845).
- ¹⁰ Foto afkomstig uit L. de Bree, *Gedenkeboek van de Javaasche Bank* (Weltevreden, 1928), deel I, tegenover pag. 430. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is de foto genomen door E. Kirchner te Delft, zie de tweede foto van Anna Josepha Francis.
- ¹¹ Stamboeken ambtenaren I, inv.nr. 3092, fol.nr. 151, Stamboeken ambtenaren I, inv.nr. 3093, fol.nr. 233.
- ¹² Zie: Ulbe Bosma en Remco Raben, *De Oude Indische Wereld 1500-1920* (Amsterdam, 2003), pag. 235-236.
- ¹³ *Herinneringen uit den levensloop van een 'Indisch' ambtenaar van 1815 tot 1851* [1^e deel] (Batavia, 1856), idem [2^e deel] (Batavia, 1856), idem [3^e deel, 1^e stuk] (Batavia, 1859), idem [3^e deel, 2^e stuk] (Batavia, 1860) en *Herinneringen uit mijnen dienst-tijd in Nederlandsch Indië* (Leiden, 1864). In laatstgenoemd werk een uitgebreide dienststaat.
- ¹⁴ *De regerings-beginselen van Nederlandsch Indië, getoetst aan de behoefte van moederland en kolonie* (Leiden, 1864); *Beschouwingen over het ontwerp cultuurwet* (Delft, 1865); *Open brief aan de vrienden van Nederlandsch Indië* (Leiden, 1867); *Mijn beroep op het Nederlandsche volk: request ingediend aan de Staten-Generaal* (Leiden, 1869) en *Verzoekschrift van E. Francis, oud Indisch hoofdambtenaar, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal* ('s-Gravenhage, 1872).
- ¹⁵ Burgerlijke Stand Delft 1880, overlijdensakte nr. 580. Vreemd genoeg wordt hierin vermeld dat zijn vader ook Emanuel Francis heette, maar op basis van zijn stamboek wordt ervanuit gegaan dat onjuist is en dat hij Alexander heette. Zie ook A.J.E.A. Bik, 'Emanuel Francis in memoriam', *De Indische Gids* (1880 II), 770-772.
- ¹⁶ Geheel naar Britse traditie werd de geslachtsnaam Intveld als voornaam doorgegeven.
- ¹⁷ Burgerlijke Stand Padang 1835, geboorteakte nr. 20. Getuigen waren: Cornelis Valentijn van Bommel, oud 34 jaar, ambtenaar belast met de politie te Padang, en Christiaan de Haze Winkelman, oud 34 jaar, kommissie op het residentiekantoor te Padang en secretaris van de weeskamer ter Westkust van Sumatra.
- ¹⁸ Dissertatie: *De potestate gubernatoris-generalis Indiae Orientalis* (Utrecht, 1859)
- ¹⁹ Zie: *Stukken in zake Mr. E.A.I. Francis, tegen het Openbaar Ministerie, bij den Raad van Justitie te Batavia en bij het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch-Indië* (Batavia, 1864)
- ²⁰ Stamboeken ambtenaren II, inv.nr. 906, fol.nr. 361 (Register: N)
- ²¹ *Iets over de particuliere landerijen bevesten de rivier Tjimanok* (Utrecht, 1869).
- ²² In *Regeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië* 1876, pag. 314 wordt zijn overlijden vermeldt in het eerste bijregister van Semarang, dit zou er dus op kunnen duiden dat hij elders overleden is. Daarentegen vermeldt de Staat van Particuliere Nalatenschappen (*Extra Bijvoegsel der Javaasche Courant* 1877, nr. 46) als plaats van overlijden: Samarang. Een rouwadvertentie werd niet gevonden.
- ²³ *FamilySearch*, Scotland, Births and Baptisms, 1564-1950, FHL microfilm 1040112.
- ²⁴ Emanuel Intveld Francis (1863-?), William Intveld Francis (1864-1946), Edmund Dalton Francis (1867-1942) en Arthur Philip Olifaant Francis (1869-1946).
- ²⁵ *FamilySearch*, British Columbia Death Registrations, 1872-1986, FHL microfilm 1927120, waarin zij vermeld wordt als Elizabeth F. In'tveld Francis. Doodsoorzaak: marasmus.
- ²⁶ Burgerlijke Stand Padang 1835, geboorteakte nr. 15. Getuigen waren: Cornelis Valentijn van Bommel, oud 36 jaar, ambtenaar belast met de politie te Padang en waarnemend fiskaal en griffier bij de Raad van Justitie te Padang, en Christiaan de Haze Winkelman, oud 35 jaar, kommissie op het residentiekantoor te Padang.
- ²⁷ In'tveld Francis. Doodsoorzaak: marasmus.
- ²⁸ Burgerlijke Stand 's-Gravenhage 1893, overlijdensakte nr. 84. *De Nederlandsche Leeuw* 1982, k. 150 vermeldt dat zij is overleden op 6 januari 1893, dit is onjuist.
- ²⁹ Zie ook Nationaal Archief, 2.21.024 Inventaris van het archief van het geslacht Bik en aanverwante Geslachten, 1789-1946.
- ³⁰ Zie ook *Nederlands Patriciaat* (1976), pag. 15.
- ³¹ Stamboeken ambtenaren II, inv.nr. 901, fol.nr. 420 (Register: H)
- ³² In'tveld Francis. Doodsoorzaak: marasmus.
- ³³ Burgerlijke Stand Delft 1873, overlijdensakte nr. 563. De akte vermeldt dat hij woonachtig was in Maarssen.
- ³⁴ Heraldische Databank van het CBG, nr. HDA/TNL000729. Wapenbeschrijving: in blauw een aambeeld, links op de hoek getopt met een schuin geplaatste steenbickershamer, waarvan de steel naar links uitsteekt, alles goud, en in een rood schildhoofd drie zilveren Maltezer kruisen naast elkaar.
- ³⁵ Zeer waarschijnlijk vernoemd naar Joan Cornelis Reynst (1798-1871), lid van de Raad van Nederlandsch-Indië.
- ³⁶ Burgerlijke Stand Padang 1837, geboorteakte nr. 20. Getuigen waren: Christiaan de Haze Winkelman, oud 37 jaar, kommissie op het residentiekantoor te Padang en .... oud 43 jaar, ... residentiekantoor te Padang
- ³⁷ De rouwadvertentie in de *Javaasche Courant* van 17 maart 1838 vermeldt als plaats van overlijden Parapattan. Dit was een wijk die bij Batavia hoorde.
- ³⁸ Zeer waarschijnlijk vernoemd naar zijn oom Jacobus Frederik In'tveld.
- ³⁹ *Almanak en Naamregister voor Nederlandsch-Indië* 1841, pag. 262 vermeldt alleen dat zij geboren is in de residentie Madio(e)n, maar haar overlijdensakte geeft nader aan dat zij geboren is in Ngawi.
- ⁴⁰ Archief Delft, archief Evangelisch-Lutherse gemeente, archiefnummer 457, inv.nr. 127, fol. 212v, volgnr. 12, 1873, waarin vermeld wordt dat zij afkomstig was uit Maarssen.
- ⁴¹ Burgerlijke Stand Delft, overlijdensakte nr. 498.
- ⁴² Zijn geboorte werd niet gevonden in de Regeringsalmanak, noch werd er een geboorteadvertentie gevonden. De geboorteplaats en -datum is overgenomen uit *De Nederlandsche Leeuw* 1982, 150. In zijn overlijdensakte wordt bevestigd dat hij geboren is in Ngawi.
- ⁴³ Burgerlijke Stand Burgerlijke Stand Rotterdam 1880, overlijdensakte nr. 1778. De akte vermeldt dat hij woonachtig was in Londen.

---

⁴² Burgerlijke Stand Delft 1875, overlijdensakte nr. 674a.

⁴³ O. Brunsting en M.J. Koopmans, *Scheuer (van Emlenkamp)* (Boijl 2002), pag. 28.

⁴⁴ *Almanak en Naamregister voor Nederlandsch-Indië* 1843, pag. 272 vermeldt alleen dat hij geboren is in de residentie Madio(e)n, maar de geboorteadvertentie in de *Javasche Courant* van 6 juli 1842 geeft nader aan dat hij geboren is in Ngawi.

⁴⁵ Burgerlijke Stand 's-Gravenhage 1928, overlijdensakte nr. 1323

⁴⁶ Burgerlijke Stand Delft 1866, huwelijksakte nr. 114.

⁴⁷ Zie ook *Nederlands Patriciaat* (1904), pag. 95 en *De Nederlandsche Leeuw* (1982), kol. 150

⁴⁸ Stamboeken ambtenaren II, inv.nr. 910, fol.nr. 141 (Register: R). Zie ook zijn bewaard gebleven brief aan de resident van Pasoeroean dd. 23 aug. 1867, met bijgevoegd zijn dienststaat (CBG, coll. Oost-Indische Bronnen, archiefnummer: VIBDNI004001).

⁴⁹ Heraldische Databank van het CBG, nr. HDATNL004363. Wapen: gedeeld: I in zilver drie omgewende zwarte leeuwen, roodgetongd en genageld; II in zwart drie zilveren leeuwen, roodgetongd en genageld. Helm: halfaanzierend. Wron: zilver en zwart. Helmtteken: de kop en hals van een gouden kraanvogel. Dekkleden: zwart, gevoerd van zilver.

⁵⁰ Burgerlijke Stand Bloemendaal 1882, overlijdensakte nr. 67. De akte vermeldt: 32 jaar oud (moet zijn: 33 jaar oud), zonder beroep, geboren te Djattie bij Batavia, wonende te Delft, ongehuwd.

⁵¹ Archief Delft, archief Evangelisch-Lutherse gemeente, archiefnummer 457, inv.nr. 127, fol. 205, volgnummer 1, 1868, waarin vermeld wordt dat hij afkomstig was uit Batavia.

⁵² Stamboeken ambtenaren II, inv.nr. 915, fol.nr. 365 (Register: W)

⁵³ Werd vier dagen voor zijn overlijden wegens ziekte een binnenlands verlof verleend van een maand, door te brengen in Djokjakarta (Bron: CBG, coll. Oost-Indische Bronnen, archiefnummer: VIBDNI006279)

⁵⁴ Burgerlijke Stand Gorinchem 1877, huwelijksakte nr. 50. Getuigen waren: jhr. Joan Cornelis Reynst, zonder beroep, wonende te 's-Gravenhage; Maximiliaan Willem Joannes 's Gravesande Guicherit, civiel ingenieur, wonende te Gorinchem; mr. Marie Josua Swart, lid van de Raad van State, Ridder in de Orde van de Nederlandsche Leeuw, wonende te 's-Gravenhage en mr. Gerardus Hermanus Everwijn, zonder beroep, wonende te Dalem.

⁵⁵ Burgerlijke Stand Padang 1837, akte van erkenning nr. 14 (via FamilySearch, filmnummer 1474369). Getuigen waren: Christiaan de Haze Winkelman, 36 jaar, commies op het residentie-kantoor, woonachtig te Padang en James Saint Pourçain, 23 jaar, klerk op het residentiekantoor, woonachtig te Padang. In de akte wordt vermeld dat Emanuel Francis en Catharina Eliza In'tveld 'de verpligting op zich nemen hetzelfde kind te verzorgen en in den Christelijken Godsdienst op te voeden'. Verder wordt in de akte vermeld dat haar moeder Dandan in 1824 in het Bantamse is overleden. Dat Emanuel Francis de biologische vader zou zijn wordt niet vermeld.

⁵⁶ Volgens de overlevering in 1827 naar Oost-Indië vertrokken om de Pruisische dienstplicht te ontlopen. Stamvader van het Indische geslacht Müller von Czernicki. Zie ook *De Nederlandsche Leeuw*, 1912, kol. 85-86, *De Indische Navorscher*, 2008, pag. 108-109 en *De Indische Navorscher*, 2009, pag. 136.